

יש בכור פרק שמיני בכורות

מזפ.

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

תורה אור השלם

1. ופרדיו מכן חדש תפדה
בערבר בסף חמשת שקלים
בשקל הקדש עשרים גרה
הוא:
2. ויאמר יי אל משה פקד
כל כתר זכר לבני ישראל
מכן חדש ומעלה ושא את
מספר שמותם: במדבר ג מ

מוסף רע"י

[illegible]

ה"מ חיבא דכפריתא. תימא דללישנא קמא במרוכב (צ"ק דף ע.) דלא מפליג צ"ן כפריה ללא כפריה מאי אינא דל תמימר וכן יש להקשות ממתני' "ו" פרק שזועת הדעות (שזועת דף לז:) גבי איש פלוני כהן איש פלוני לוי דדייקא מהא מנהא פלוני ציד פלוני איש פלוני ואלא אמרת עד שיסמע מפי מוצע

ומשי צבא בהרשאה ופריך והא חמרי
נהרדעי כו' ה"מ היכא דכפריה כו'
ומיהו ההוא איכא לאוקומי בפקדון
ללישנא קמא דנהרדעי י"ז דכיון שיכול
להקדים בפקדון כדמוכח גפי' המוכר
את הספירה (ב"ב דף פה.) גבי ההוא
דאייתי קרי לפוס נהרא ה"נ יכול
להרשות דחד טעמא הוא כדמוכח
י"ז ויש לתרץ הך דשעמטין
ג (בזקרקעות) ואליבא ג (דרכין) דאית
ליה לקטן בפירקין (דף נה.) פודין
בזקרקעות כו' כמו שפודין במטלטלי
ט דלמקרקעי כתבין אדרכתא
דלמטלטלי דוקא לכו כתיבין דלמינו
ברשותו אי נמי איכא לאוקומה כרבי
נתן דמדדבי נתן יכול להויתא מידו
אם חזירו חייב י"ז ואין לו מה לפרוע
אי נמי איכא לאוקומה כגון שנתן
אחד לחבירו בעמעמד שלשמן ומיהו
נריך עיון י"ז דלמא היכא דאין יכול
להויתא מידו צביט דין לא תקון רבנן
מעמד שלשמן כי היכי דלא תקון
מעמד שלשמן כבמוהא משום דלא
ינמינה לגבות מחייס כדפרשית
בהחובל (ב"ב דף פט. ט.) ועוד יש לתרץ
דלמלא אס שניהם מנזיזים לפנינו
ומנזיזים טו לתת לאחר חייב להחזיר
ולא הוטרף להטמיר צבא בהרשאה
אלא כדי שיוכל האחד להויתא מידו
בפני עצמו: אב"ל בראי כפריה
כתבין. מה שנהגים עכשיו לכנוס
הרשאה אפילו י"ז כפריה אומר ר"ת
דהיינו טעמא דלא כתבין לנהרדעי
היינו משום דמיחזי כשיקרא כדאמר'
במרוכב (ב"ב ע.) ובכתובות (דף פה.)
מוכח דלמיחזי כשיקרא לא חיישין
ובמרוכב (שם ד"ה אטמטללין) הארכת':
מת י"ז בנו בתוך שלשים יום כו'
יחזיר לו ה' סלעים. פירש
קונטרס משום דנפל ביה וצנח
פיסח כו' דאפילו חים לו היה דלנו לו

חשדיו צבן חדש חלה רחמנא: **לְאַחֵר** שְׁלִישִׁים אַע"פ שָׁא נִתְּן יו"ט בַּסַּמִּים בְּסוּפוֹ (דף קכא): אַמְרִינן דְּלֹאֵי הֵבֵן מִצֶּדֶן סָמִים וְיֵשׁ לִסְפֵּק יו"ט כִּיּוֹן שָׁמַת אִם מִצֶּדֶן שֶׁהֵחִיּוֹ מִכִּיּוֹן דְּזוּכָה לְקִיּוֹם הַמָּוֶה וְאִין לְתַמּוּהָ אֵהָא דְלֹא מִצֶּדֶן שֶׁהֵחִיּוֹ עַל כָּל מִלְּהָ וּמִלְּהָ כִּמוֹ עַל כָּל פְּדִיּוֹן הֵבֵן דְּשֹׁאֵי מָוֶת פְּדִיּוֹן הֵבֵן דְּלֹא שִׁיחָא: **בַּת** בְּיוֹם שְׁלִישִׁים בְּיוֹם שְׁלֻפְנֵי ר' עֲקִיבָא אוֹמֵר בּוֹ, דְּרִישׁ הַחוּלָן (יבמות דף ק): אַמְרִינן הֵסֵת תֵּינִי רִישׁ ר' שִׁשְׁ גַּמְלִיאל אוֹמֵר כֹּל שֶׁהָיָה לִי יוֹם בָּדָאס אִינוּ נָפַל הֵאֱלָהּ כִּיּוֹן סְפִיקָא הֵוֹא וְאִתְמַר מֵת בְּתוֹךְ שְׁלִשִׁים יוֹם וְעַמְדָּה וְנִתְקַדְּשָׁה אִם אִשֶּׁת יִשְׂרָאֵל הִיא חוֹלָלָת וּצְרוּר הַסְּפָרִים גְּרָסִין בְּסוּף פֶּרֶק רַבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּמִלְּהָ (שבת דף קלו), מֵת בְּיוֹם שְׁלִשִׁים וְכֵן גּוֹרָם יו"ט וְר"ה גּוֹרָם כֵּן וְגַרְסָה ^אדְּגּוֹרָם תּוֹךְ שְׁלִשִׁים דְּכִיּוֹן דְּאִמְרֵי רַבִּין הֵכָּא יוֹם שְׁלִשִׁים בְּיוֹם שְׁלֻפְנֵי ר' וְר"ה מִשּׁוּי לִיָּה סְפִיקָא וּפְלִיגֵי רַבִּין וּרְבֵן שִׁמְעוֹן ז'ן גַּמְלִיאל גַּם בְּיוֹם שְׁלִשִׁים מֵה לִי בְּיוֹם שְׁלִשִׁים וּמֵה לִי בְּתוֹךְ לִי יוֹם גַּם בְּשִׁאלְתוֹת ^בגּוֹרָם תּוֹךְ שְׁלִשִׁים וּמֵהוּ בְּהִלְכוֹת גְּדוּלוֹת כְּמוֹד דְּבִיּוֹם ^גאֶפְּלִי פִּיהָ וּמֵת לֹא הָיָה נָפַל לְרַבִּין וְדוּקָא תּוֹךְ שְׁלִשִׁים הֵוֹא דְּאִמְרִינן בְּמִסְכָּת שֶׁבֶת פִּיהָ וּמֵת דְּרִבִּי הֵכָּא מֵת הֵוֹא מִשְׁמַע דְּגִרְסִין בְּיוֹם שְׁלִשִׁים יו"ט וּמִפְרָשֵׁי מֵת כְּמַשְׁמַעו פִּיהָ וּמֵת וּקְחָשִׁיב פִּיהָ וּמֵת בְּיוֹם שְׁלִשִׁים כִּיּוֹן שְׁחִי כָל כֶּךָ כִּנְפֵל מִן הֶגֶץ תּוֹךְ שְׁלִשִׁים עוֹדֵי יֵשׁ לְקִיּוֹם גִּירְסָא וְאִם בְּנִפֵּל מִן הֶגֶץ לְעֵינֵי אֲצִילוֹת ^דדְּהֵי כִּבְר קִימָא: **בְּיוֹם** שְׁלֻפְנֵי, וְאִת' תּוֹךְ לִי דְּהִי הֵוֹא דְּאִמֵּר מֵת בְּתוֹךְ לִי וְעַמְדָּה וְנִתְקַדְּשָׁה אִם אִשֶּׁת אֶרְבֵּן שִׁמְעוֹן ז'ן גַּמְלִיאל בְּסוּף ר"א דְּמִלְּהָ אֵבֵל הֵכָּא בְּפִיהָ וּמֵת דְּכּוּלִּי שֶׁ דְּהֵי נִמִּי פִּסְקִין בְּסוּף אִם לֹא הִבִּיא כְּרֵבן שִׁמְעוֹן ז'ן גַּמְלִיאל לְעֵינֵי וְיִשְׂרָאֵל בָּלָא חֲלֵלָה וְאִת' דְּהֵכָא מִקְטִילִין כָּל כֶּךָ לְעֵינֵי אֲצִילוֹת אֶפְּלִי

תני לה דכיון דלא משכחת לה באיש ושתי נשוי שאת ביכרה ואחיה לא ביכרה דממה נפשך. במבשר כתיו ומעלה דהיינו שלשים ויותר חדש חיו כ"ט ימים ומצחה ומעלה חיו ז' מה התם. בגמרא דמדיאצטריך למיכתוב למעלה גבי ערכין (משום דליהוה) [הוה] ב' בתובין דמדיאצטריך להכי משפאק ליה וקאמר ואם נתן לו שילוב כ"ז: דיום ל' כשל אחיו ומותר בגינח' דאמר לה תקדשי לי לאחר ל' הדיווי מקודשת ואצ"ל ונתעלול מעות קודם: (כתבצטני: התם):

צבא בהרשאה: שני האצות כתבו הרשאה האחד לחבירו ובא צעל
הרשאה ותובעו ממנה נפסך אם שלי מת החזיר לי את שלי ואם של
חבירי מת החזיר לי את שלו שהרי יש לי הרשאה: **אדרבה:** הרשאה
האמטלטי להדליף ואינן צעין מחזיר כשקרא שמה אינן בידו משל זה
כלום ותחמיני סודי אשקרא: **הינא**

דפריסר: לזה לנלוה חו לא כתב
מלוה הרשאה עליהו משום דמיחוי
כשיקרא: **מני רב הונא.** גבי שמי
נשים של ז' אנשים שלם צכרו וילדו
שני זכרים ונקבה צמחא אין כזור
לכהן כלום ואע"ג דחד הו כחור
ממ"ץ דאם האחת ילדה ז' זכרים
האחד צכור ואם זכר ונקבה ילדה
נמלאת חצירתה **(א)** יולדת זכר לצדו
והוא צכור ואפי"ה הבן אינו חייב
לפדות את עצמו דל"ל שמה אין אני
צכור אלא חצירי: **באיש אחד ושמי
נשים לא מסכתא לה.** דכיון דלאיכא
לזכר צכור הייז' ה' סלעים לכהן להכי
לא מני ליה דכל הקד דמנא כאן אחד
כאן לכהן כלום שוין בין איש אחד
ושמי נשוי בין צשמי נשים של שני
אנשים: **מתני' מה הבן צכור ל'.**
ואכזרות ודאין דעלמא קאי **(ו)** מני:
יחזיר. דנפל הוה ולא מיחייב צפדיון
עד לאחר שלשים: **כיום שלפניו.** אף
ע"פ שנתן יחזיר לו: **גמ' ממדבר.**
כתבי חכא **(במדבר יח)** ופדיוו מנן
חדש השנה וכתבי צמדבר **(שם ג)**
פקוד כל צכור זכר מנן חדש ומעלה:
ומעלה. משמע לאחר שלשים:
מספיקא ליה. אי גמרי מהתם
דמדאליטריך ומעלה צערכין אם מנן
ששים **(ז)** ומעלה וגו' וגמר צמסכת
ערכין **(דף יח).** שנה שנה לג"ש
ששש ששנת ששים כלמטה הימנו
להחמיר **(ח)** שנת חמש ושנת עשרים
כלמטה **(ט)** אע"ג דלהקל והוא הדין
לעמין בן חדש דיוס ל' כלמטה אע"ג
דלהקל ולא גמר חדש חדש ממדבר
דלא יחא **(י)** נערך עד לאחר שלשים:
הו. דערכין ודמדבר סייני שני כתובין
הצאין כחדש ואין מלמדיו על פדיון
הבן: **או דלמא כי אמר אין מלמדיו.**
שני כתובין **(יח)** ללמלא דלא משתעי
(יח) מצבור ודערכין כמו אי הוה כתב

חדש צמידי אחרינא: אצל לגופייהו. כגון צבור דורות מצבורי
מדבר דאדי ואדי צבור הוא משתעי מלמדין ומדמספקא יי לן
קאמר אס נתן לא יטול ואס לא נתן לא יתן: לענין אצילות. אס
מת ולד בתוך שלשים יי אין אצילות חלה על אצוי דאימר נפל הוא:
מתני' **שלא נפדה**. דלא עביד איניש דפריק תוך שלשים עד
שיצאו ראי: **לאחר שלשים** צחוקא **שנפדה**. דכהן הוי מוציא
מצבורי ואורע כמו: **עד שיאמרו לו**. כגון שזיה אצוי בשעת
וימימתו שלא נפדה ובצמירה קניא בלא עדות גמורה דקר חזקה
דמחזקינן ליה צחוקא שנפדה יי לאו זו היא חזקה מעלימא דרובא
דאיניש לא עבדי למפרע חובו מיד והכא יי לא שייר למימר עד
שיצאו ראי: ^(א) דהכא יכול לומר לו הבן לכהן דעלמא יהציה
אבא: **שמונתו על אציו**. מנות פרייתו של אב זה היטה על אצוי
שמת ומנות בנו עליו: **גב' דכ"ע**. אי אמר ליה מעשיו יא
בזנו פדוי לאו פדיון הוא אלא מתנה בעלמא דהא בתוך שלשים
לא יי שייכא פדייה ואי אמר בתוך ל' הרי כן המעות ולאחר
שלשים יחול פדיון בני ואמתנה מעות ביד כהן בעין לאחר
שלשים ודאי פדיו כמחן דהייב להו נהיילא ששאה: **ומעבדו**. שאין
בזעין: **אקידושי אשה**. דאי היב לה השאה מידי ואמר לה התקדשי
לאחר שלשים יום היא מקודשת כדאמרין צמסכת קדושינ (דף נט.)

וּכְאֵלּוּ אָרִי צִיּוֹם שְׁלֹשִׁים דְּיוֹקָא הוּא דְסַמְכִינִי אַדְרַבְגֵּן וְשַׁמְא אֵל
 (יֵלֵךְ דְּבָרִים הַחוּלָּץ (יִמּוֹת דֵּף א:)) מִשְׁמַע דְּפִשְׁטָא לֵן מִן הַתּוֹרָה אֵל
 כִּהֵּן הִיא אֵינֶה חוּלָּצָה וְיִלְדֵּתָם בְּנֵפֶל מִן הַגֵּז אִלּוּ אִלּוּ אָרִי כְרֵבָנִן דְּפִלִּי
 עֲלֵמָא מֵת הוּא וּמֵיחוּ יוֹ אִפְסֵי אִיִּירֵי הֲכָא בְּנֵפֶל מִן הַגֵּז כִּי הֵסֵן אִין
 אֲבִילוֹת לְהַקֵּל אֶף עַל גַּב דְּבִאֲשָׁתָּהּ כִּהֵּן דְּלֹא אֲפֻשֶׁר סַמְכִינִי

[illegible]

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא תכנין אורבתא
 וסמטעלין כ"ל וכן גרש"י:
 (ב) שפסקא וכו' ועקנה
 האבות שטורין וכו' ועי'
 ר' הונא: (ג) א' לא למר
 שמואל הלכס: (ד) ש' ששמואל
 אמר אין נט מדוי אמר רבא
 דטולי עלמא: (ה) רש"י ד"ה
 תני ר' הונא כ"י ומנא
 בפרתה ילדה וכו': (ו) ר' יוחנן
 מנא תני ר' יוחנן כ"ד ומנא
 נמי נמחק: (ז) ר"ה עד
 שפסקו וכו' עד שיצא ילד
 הבדוק דיכול למר לו כן
 וכו' יהינא אנא חס"ד:

שיטה מקובצת

(א) כתבתי: שתי יקובו
 וזכר כי אין בארץ
 כן מות הבן כדן (ק
 י"ח): הן חלמיסא
 (ז' ע"ב) וכן שפני
 אחריי כן גרים הרגמ"ה:
 כן שלשים יום בחוקת:
 פרו אמר רבי יוחנן
 הווי קורשין: כן ששים
 שנה ומעלה וגבי
 במסכת: כן כלמטה חזמו
 א"ר: כן לא ערך את
 י: נחמק: (א) כדבר ובערתי
 ודמספא: כן
 ליה: (א) שלשים שנולד
 כן: כן שנפדה לא
 חוקת: (ע) וזכאל לא
 א"ר: כן לא
 ששים פריה: (א) ממתי
 וכן: (א) גורדושי דקמן
 שיכול לקדשי: כן
 כדמכת: כן
 במורה: (א) בקרקעות
 כגון שדאו בקרקעות
 (א) חייב לא
 ואין: כן צריך עיר דלמלא:
 ומוצרי: (א) תלת:
 כן אפילו הובא דבריה:
 אומר כן: כן שמוס
 חזר: (א) כן מות הבן
 ברוח: כן יתן כן ע"כ
 פסחים מסופר: (א) למפך
 שחיינו כין שמת לא שפך
 חזקתו צדעת: אר מרבר
 אן שמו מ"מ מבר:
 כן גורס ר"ש ור"ח
 כן ונראה גורסי' חזר כן
 ופליגי גורסי' חזר גס:
 כן שלשים שאם לא
 גורסי' אן יום שלשים מנין
 חזר הלה וז' החולות אן
 נראה גורסי' ביום שלשים
 ומפשי: (א) אבולות חשיבא
 כן קרימא: (א) כל שפני
 וא"כ ברש חזולין:

רבינו גרשום

בבא כל אחד בהרשאה
ואמר ליה אי מת דידי
הוא אהור לי ואי דחבראי
הא נקטנא הרשאה מיניה.
אבל תרתי כהניא לא מצו
עבדי הרשאה. דלכל חד
אמר אנא לית לי אלא
ה' שלמים דחי: דכריתא.
הרשאה: היכא דכריתא
משום דמיחוי שקיעא: תני
רב הונא. מוסיף על מתניתין
דאחות בכרה ואחות של
בכרה של ב' אנשיא וילדו
רב הונא. מוסיף ב' זכרים ונכבה

(א) אולי צ"ל ומשו"ה מת ביום ל' הוי ביום שלפניו ופטור.